

Bilag 2

Nogle af udvalgets spørgsmål til statsministeren og justitsministeren og disses svar herpå

Spørgsmål 5 og justitsministerens svar herpå er optrykt efter ønske fra SF og EL.

Spørgsmål 28, 29 og 35 og statsministerens svar herpå er optrykt efter ønske fra SF og EL. Ligeledes efter ønske fra SF og EL vil spørgsmål 38 og 39 og statsministerens svar herpå blive optrykt i den trykte udgave af tillægsbetænkningen.

Spørgsmål 5:

Hvilke personer omfatter kongehuset, jf. foregående 4 spørgsmål?

Svar:

Hverken grundloven eller lovgivningen i øvrigt indeholder en almindelig regel om afgrænsning af begrebet »kongehuset«.

I lovgivningen er der derimod i en række tilfælde på det enkelte område taget udtrykkelig stilling til, hvilke personer som i den pågældende sammenhæng anses for omfattet af »kongehuset«. Der kan herved henvises til Statsministeriets besvarelse af 27. april 2001 af spørgsmål nr. 1 (§ 1 – bilag 1), hvori omtales de særlige regler, der gælder inden for skattelovgivningen m.v. for visse medlemmer af kongehuset.

Om spørgsmålets behandling i den statsretlige litteratur kan henvises til Alf Ross, Dansk Statsforfatningsret (3. udg. ved Ole Espersen, 1980), side 573 ff., hvor det bl.a. er anført:

»Alle hidtidige fremstillinger af dansk statsforfatningsret har indgående beskæftiget sig med spørgsmålet om en definition af begrebet »kongehuset«, altså en bestemmelse af, hvilke personer der er medlemmer af kongehuset ... Man har i mangel af udtrykkelige lovbestemmelser herom, ment ud fra »forholdets natur«, eventuelt med støtte i »europæisk fyrsteret« og dansk praksis, at kunne opstille et begreb om, hvem der er medlemmer af det kongelige hus ... Der er imidlertid intet der garanterer at udtrykket »medlemmer af det kongelige hus«, eller lignende betegnelser, skal forstås entydigt på samme måde overalt hvor det forekommer i lovgivning-

gen. Tværtimod er der grund til at formode at udtrykket, alt efter den saglige sammenhæng hvori det forekommer, må forstås ud fra disse forudsætninger snart på én måde, snart på en anden. Det kan derfor ikke undre at der har hersket vild uenighed i teorien om, hvem der er medlemmer af kongehuset.

...

Vi har for os en række lovbestemmelser der har det tilfælles, at de alle sigter mod en personkreds der står i et vist forhold til kongen, men den konkrete fortolkning fører, alt efter bestemmelsens saglige forudsætning, til at afgrænse denne kreds på forskellig vis. Der er derfor umuligt at opstille et entydigt begreb der definerer personkredsen i relation til samtlige retsregler.«

Herefter opstiller Alf Ross, a.st., side 574 f., følgende normalbegreb for, hvilke personer der erhverver stilling som medlem af kongehuset:

»a. ved fødsel af de arveberettigede prinser og prinsesser, dvs. enhver person der gennem lovlige ægteskaber nedstammer fra kong Christian X og dronning Alexandrine;

b. ved lovligt ægteskab med en født prins eller prinsesse, der ikke har fortabt eller ved ægteskabet fortaber sit medlemskab (dronningen, også som enkedronning; indgiftede prinsesser, også som enkeprinsesser; indgiftede prinser, også som enkemandsprinser, specielt prinsgemalen og tronfølgergemalen).«

Om denne definition anfører Alf Ross, a.st., side 581, bl.a.:

»Det må bero på konkret fortolkning og foreliggende praksis hvad der i så fald menes med udtrykket »medlemmer af kongehuset«, men formentlig vil den ovenfor opstillede normaldefinition, i mangel af positive holdepunkter for afvigende forståelse, i de fleste tilfælde afgive en rimelig og brugbar afgrænsning.«

Om spørgsmålet kan i øvrigt henvises til bl.a. Poul Andersen, Dansk Statsforfatningsret 1, (1944), side 349 ff.